

Pracovná skupina pre víno, 10. februára 2022

Predseda Luca Rigotti (IT).

Okrúhly stôl o situácii na trhu, o pandémie a vysokých produkčných nákladoch

Sekretariát prezentoval údaje, ktoré obdržal od členských organizácií. (Celá prezentácia je priložená v samostatnej prílohe zápisu v českom jazyku.)

IT reprezentantka referovala o spotrebe vína v IT v roku 2021, ktorá bola na podobnej úrovni ako v predchádzajúcom období. Za problém označila vysoké produkčné náklady a rast energií o 200-300 %. Producenti prakticky prišli o svoje marže, ktoré sa podarilo po pandémie obnoviť, vzrástla cena obalov a náklady na logistiku. V tejto situácii pre veľmi zložité investovať do modernizácie a inovatívnych riešení.

FR zástupca referoval poklese produkcie o 20 % z dôvodu zložitých klimatických podmienok na jar a v lete. Tiež rastú produkčné náklady, cena hnojív sa stonásobila, cena energie vzrástla o 60 %.

DE reprezentant uviedol, že domácu spotrebu nesledujú, neexistujú oficiálne štatistiky. V niektorých regiónoch klesla produkcia, ale trend vývozu je pozitívny, najmä do škandinávskych zemí. Za problém označil vysoké náklady na mzdy vzhľadom na zmenu minimálnej mzdy v DE.

Predseda na záver konštatoval, že sektor bol veľmi negatívne zasiahnutý poklesom spotreby v HORECA sektore, za hlavný problém označil rastúce produkčné náklady, ktoré majú negatívny dopad na zisky producentov. Je potrebné, aby európske národné autority našli riešenie na obmedzenie cien energie a aby boli vysoké náklady rozdelené v celom dodávateľskom reťazci. Situáciu treba naďalej monitorovať.

Diskusia o štúdiu WUR (dopady EZD na odvetvie vína)

Sekretariát referoval o workshope C-C dňa 19. 1. 2022, počas ktorého zástupca univerzity vo Wageningene (NL) prezentoval závery 2 štúdií, ktoré posudzujú dopady stratégie F2F na rastlinnú a živočíšnu výrobu v EÚ. Štúdie boli prezentované aj na verejnom vypočutí výborov AGRI a ENVI dňa 25. 1. 2022. Podľa štúdie, ktorá analyzuje 4 rôzne scenáre (pozri zápis v slovenskom jazyku zo dňa 19. 1. 2022), by 4. scenár v odvetví pestovania vínnej révy viedol k zníženiu výnosov v priemere o 21 %. Štúdia popri poklese produkcie všeobecne neočakáva zmeny v cenách, ale predpovedá pokles čistého vývozu o 82 %, hodnotovo by išlo o straty dosahujúce takmer 1,4 mld. eur.

Sekretariát ďalej referoval o 28 akciách, ktoré Komisia pripravuje v rámci stratégie F2F, 4 z nich už prebiehajú. Sekretariát C-C vytvoril tabuľku s harmonogramom všetkých 28 akcií (pozri prílohu k zápisu v českom jazyku).

V diskusii predseda na upozornil na varovný záver štúdie s tým, že odvetvie aktuálne nie je pripravené na zásadné zmeny ako zníženie produktov na ochranu rastlín a iných vstupov. Za vhodné označil vytvoriť platformu na zdieľanie informácií o vykonávaní pozitívnych praktík v jednotlivých štátoch.

FR reprezentant uviedol, že štúdia iba potvrdila to, na čo poľnohospodári upozorňujú už dlho – že existuje riziko zničenia európskeho poľnohospodárstva.

DE reprezentant niektoré údaje zo štúdie označil za šokujúce, upozornil, že samotní producenti sa usilujú o znížovanie prostriedkov na ochranu rastlín, ale ciele F2F v danom časovom horizonte sú

príliš ambiciózne. Upozornil na ešte ambicióznejší cieľ novej DE vlády dosiahnuť 30 % plochy v ekologickom poľnohospodárstve, pričom ekologické odvetvie produkcie vína vlani v DE čelilo mnohým ťažkostiam.

Aktualizované informácie o správe výboru BECA

Sekretariát referoval o správe zvláštneho výboru Parlamentu pre boj proti rakovine (BECA), ktorú výbor schválil 9. 12. 2021. Správa okrem niekoľkých pozitívnych prvkov zahŕňa aj problematické časti, najmä v odseku 15, v ktorom je uvedené, že 3 % onkologických ochorení je u žien spôsobených spotrebou alkoholu, že konzumácia alkoholu je rizikovým faktorom a že neexistuje žiadna bezpečná miera spotreby alkoholu. Ďalším problematickým prvkom je odsek 16, v ktorom je okrem iného zmienená požiadavka, aby etiketa povinne obsahovala zdravotné varovanie a zoznam zložiek a výživových údajov, pričom by dodatočne malo byť zavedené aj digitálne označovanie. Odsek vyzýva aj na prieskum cenovej politiky v oblasti alkoholu, vrátane zváženia dane z alkoholických nápojov. Hlasovanie pléna Parlamentu o správe je naplánované na 15. 2. 2022.

V diskusii predsedajúci upozornil, že víno je nedeliteľnou súčasťou tradičného spôsobu stravovania v južných štátoch EÚ. Odmietol ideologické rozhodovanie, všetko treba podložiť vedecky.

Zástupca IT tento trend označil za nebezpečný a diskriminačný útok na prirodzené potraviny so snahou o ich náhradu syntetickými náhradami.

Konzultácia pravidiel označovania alkoholických nápojov

Európska komisia pristúpila k revízii nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktoré stanovuje povinnosť poskytnúť informácie o zozname zložiek a nutričné údaje. Alkoholické nápoje, ktorých skutočný obsah alkoholu presahuje 1,2 % objemových jednotiek, sú z tejto povinnosti vyňaté. Komisia v rámci revízie navrhuje 3 možnosti: 0 – zachovať súčasnú výnimku, 1 – revidovať pravidlá pre všetky alkoholické nápoje s cieľom zrušiť výnimku a povoliť niektoré údaje mimo etikety alebo 2 – revidovať pravidlá pre všetky alkoholické nápoje s cieľom zrušiť výnimku a žiadať všetky údaje na etikete.

C-C by uprednostnila variant podobný možnosti 1, v tomto zmysle bola pripravená odpoveď do verejnej konzultácie, ktorá je prístupná do 7. 3. 2022. Legislatívny návrh revidovaného nariadenia by Komisia mala preložiť na konci tohto roka.

Aktualizované informácie o revízii propagačnej politiky EÚ a systému CHZO

Sekretariát referoval o zmene kritérií v rámci ročného pracovného programu propagačnej politiky EÚ na rok 2022, ktorá prakticky znamená zníženie propagácie červeného mäsa a alkoholických nápojov na internom trhu EÚ v mene boja EÚ proti rakovine.

Sekretariát ďalej referoval o procese revízie chránených zemepisných označení (CHZO), ku ktorej prebehla verejná konzultácia aj ďalšie ciele konzultácie. Legislatívne návrhy by Komisia mala predložiť s oneskorením v marci. C-C vo verejných konzultáciách zdôrazňovala potrebu ochrany CHZO v medzinárodných obchodných dohodách EÚ s tretími krajinami. Určité obavy vzbudzuje tendencia Komisie preniesť správu CHZO na Úrad EÚ pre duševné vlastníctvo (EUIPO), ktorý spravuje práva k ochranným známkam a priemyselným vzorom platným v celej EÚ.

V diskusii reprezentant DE a IT odmietli zmenu spravovania CHZO a podporili zachovanie súčasných kompetencií DG AGRI. Organizácia Coldiretti (IT) sa rozhodla zaslať list príslušným komisárom a europoslancom, v ktorom kritizujú démonizáciu niektorých výrobkov (napr. mäsa a vína).

Aktualizované informácie o reforme SPP a sekundárnej legislatíve

Sekretariát referoval o oneskorení procesu schvaľovania strategických plánov, mali by byť schválené na prelome septembra a októbra 2022. Európska komisia pokračuje aj v prípravách sekundárnej legislatívy, pričom vykonávacie a delegované nariadenia týkajúce sa spoločnej organizácie trhov sa očakávajú v marci/apríli 2022.

Informácie o akčnom pláne pre ekologické poľnohospodárstvo v EÚ - využitie sadeníc

Dňa 17. 1. 2022 bolo prijaté delegované nariadenie, ktorého cieľom je zaistiť integritu ekologických produktov, a to zákazom odchýlok pri používaní sadeníc nepochádzajúcich z ekologickej produkcie pri ekologických plodinách, ktoré majú jedno vegetačné obdobie. Vzhľadom na nedostatok ekologických sadeníc však návrh zavádza dočasnú odchýlku pre ekologickú výrobu, ktorá umožňuje používať sadenice pochádzajúce z neekologického neošetreného osiva, ale vypestovaného v ekologických podmienkach.

Aktualizované informácie o vývoji medzinárodného obchodu

India: EÚ a India sa pripravujú na obnovenie rokovania o voľnom obchode, ale zatiaľ nie je k dispozícii žiaden dátum začiatku rokovaní.

Nový Zéland a Austrália: Rokovania stále pokračujú.

UK: Sekretariát C-C pokračuje v monitorovaní plnenia dohody o vystúpení. Do 21. 2. 2022 by sa mohla dosiahnuť čiastočná dohoda o Protokole o Írsku a Severnom Írsku.